

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ – Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Τούλα Τίγκα

«Τα πράγματα στρώνουν περισσότερο» (σελ. 49-52)

Θεματικά κέντρα του κειμένου

Οι αλλαγές στη ζωή λόγω του διαζυγίου | Η συμβίωση με νέα πρόσωπα | Η αλληλεπίδραση μεταξύ των εφήβων | Οι δυσκολίες ως ευκαιρία για ανανέωση

Πρόσωπα

Η Ελένη | Η Αγγελική | Ο Λάμπρος | Η μητέρα της Ελένης | Αναφέρονται λιγότερο και ορισμένα άλλα πρόσωπα

Χρόνος

Περίπου στις αρχές της δεκαετίας του 1990

Τόπος

Τρίκαλα (αναφέρεται σε άλλο σημείο του μυθιστορήματος)

Ανάλυση

Η έφηβη Ελένη παρουσιάζει στο προσωπικό της ημερολόγιο τα νέα δεδομένα που υπάρχουν πλέον στη ζωή της ύστερα από το διαζύγιο των γονέων της. Εστιάζει κυρίως στον τρόπο με τον οποίο εξελίσσεται η συμβίωσή της με την Αγγελική, την κόρη του νέου συζύγου της μητέρας της, και στην προσωπικότητά της.

Αρχικά η Ελένη αναφέρεται στον προβληματισμό κυρίως της μητέρας της σχετικά με το πώς θα τα πάει με την Αγγελική. Από την αγωνία της μητέρας φαίνεται ότι μάλλον νιώθει υπεύθυνη για το γεγονός ότι η Ελένη αναγκάζεται λόγω του διαζυγίου να συμβιώσει με ένα εντελώς άγνωστο κορίτσι στο ίδιο σπίτι.

Η συμβίωση, ωστόσο, των δύο κοριτσιών πηγαίνει ήδη από τις πρώτες ημέρες πολύ καλά και όσο περνάει ο καιρός βελτιώνεται. Αυτό οφείλεται κυρίως στην πολύ δυναμική, πληθωρική και πολύπλευρη προσωπικότητα της Αγγελικής, η οποία με τον τρόπο της «γεμίζει» τη ζωή της Ελένης και δίνει νέα πνοή στο σπίτι.

Σε αντίθεση με την Ελένη, η οποία είναι μία αδρανής και εσωστρεφής έφηβη, η Αγγελική είναι ένα κορίτσι χαρούμενο, κοινωνικό και υπερδραστήριο με μεγάλη διάθεση για ζωή, για νέες γνώσεις, για δραστηριότητες και με μεγάλο ενδιαφέρον για το μέλλον και για τις εξελίξεις της σύγχρονης εποχής (σε αυτό έχει συμβάλει πολύ και ο πατέρας της, ο Λάμπρος).

Επίσης, η Αγγελική είναι μία προσωπικότητα που ασκεί ισχυρή επίδραση στους γύρω ανθρώπους και ειδικά στους συνομηλίκους της. Πολύ γρήγορα καταφέρνει να αλλάξει την Ελένη και την ωθεί στο να θέσει στόχους στη ζωή της, να ανοίξει τους πνευματικούς της ορίζοντες και έτσι να δει με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση τον εαυτό της και τη ζωή της.

Έχοντας εκθέσει όλα τα καινούργια πράγματα που συμβαίνουν πια στη ζωή της, η Ελένη διαπιστώνει ότι τελικά η ανατροπή που έφερε το διαζύγιο των γονέων της δεν είχε καταστροφικά αποτελέσματα, αλλά λειτούργησε ως μια ευκαιρία για μια νέα αρχή, για μια ανανέωση σε όλα τα επίπεδα – τόσο στις σχέσεις με τους γονείς της όσο και στην εικόνα που είχε η ίδια για τον εαυτό της.

Τα χαρακτηριστικά του ημερολογίου

Καθώς το κείμενο είναι γραμμένο σε μορφή ημερολογίου, έχει κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που το ξεχωρίζουν από τα υπόλοιπα είδη κειμένων. Τα κυριότερα χαρακτηριστικά είναι τα εξής:

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ – Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

- α) Αναφορά σε προσωπικά θέματα / γεγονότα
β) Εξομολογητική και αποκαλυπτική διάθεση
γ) Παρουσίαση βαθύτερων συναισθημάτων και σκέψεων
δ) Χαλαρή δομή και ελεύθερη διάταξη των θεμάτων
ε) Απλό, καθημερινό και κατανοητό λεξιλόγιο και έκφραση

Αφηγηματικοί τρόποι

Καθώς η Ελένη παρουσιάζει πολλά γεγονότα, το κείμενο έχει κυρίως αφήγηση και ελάχιστα σημεία με ευθύ λόγο.

Το είδος των αφηγητή

Όπως και στη «Νέα Παιδαγωγική» του Ν. Καζαντζάκη, στο κείμενο αυτό ο αφηγητής συμμετέχει στα γεγονότα και μιλάει σε α' πρόσωπο (άρα είναι **ομοδιηγητικός αφηγητής**). Εδώ, όμως, ο αφηγητής (η Ελένη) δεν ταυτίζεται με την συγγραφέα Τούλα Τίγκα, καθώς δεν πρόκειται για κείμενο αυτοβιογραφικό.

Εκφραστικά μέσα-σχήματα λόγου

Επειδή το κείμενο είναι τμήμα από προσωπικό ημερολόγιο μιας έφηβης, δεν περιέχει πολλά σχήματα λόγου, πέρα από κάποιες λίγες μεταφορές και παρομοιώσεις. Αξίζει, ωστόσο, να επισημάνουμε ότι σε κάποια σημεία χρησιμοποιείται η ερώτηση προς τους αναγνώστες ως τρόπος μετάβασης σε επόμενο ή άλλο θέμα.

Ασκήσεις

1. Παρουσιάστε σύντομα τις ασχολίες και τα ενδιαφέροντα της Αγγελικής (απλή αναφορά-απαριθμηση).

2. Ταιριάξτε με το σωστό πρόσωπο τους χαρακτηρισμούς που υπάρχουν στο πλαίσιο, αντιγράφοντάς τους στη σωστή στήλη του πίνακα.

ομιλητική, έξυπνη, ντροπαλή, φιλομαθής, ανασφαλής, εσωστρεφής, αποφασιστική, διστακτική, ήσυχη, πολυτάλαντη

ΕΛΕΝΗ	ΑΓΓΕΛΙΚΗ

3. Σημειώστε αν είναι σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ) οι παρακάτω προτάσεις, με βάση το κείμενο.

- Η Αγγελική βλέπει τα πράγματα περισσότερα συναισθηματικά ενώ η Ελένη με βάση τη λογική.
- Η Ελένη άρχισε να πηγαίνει πιο συχνά στον πατέρα της.
- Τα δύο κορίτσια έβγαζαν μαζί βόλτα τον σκύλο της Αγγελικής.
- Η Αγγελική είχε την ικανότητα να εξηγεί πολλά πράγματα στην Ελένη με κατανοητό τρόπο.

4. Βρείτε σημεία του κειμένου (φράσεις/λέξεις) όπου φαίνεται η διάθεση της Ελένης να αποκαλύψει στους αναγνώστες τις σκέψεις της.